

ТОРА ОР • ПАРШІ ХАЄ САРА • МААМАР 1

יגלה לן טעמיה כו'

Тема поля Махпела

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayei-sarah/1/

(Тема поля Махпели.)

2 יגלה לן טעמיה כו'. הנה מילוי ה' היא בה' אחרת והיא בחי' כפילא כנודע מענין מערת המכפלה שהיא ה' אחרונה דשם ב"ן [שם ב"ן] כו'.

«Нехай Він відкриє нам її причини» тощо. Отже, повне написання літери [гей] містить ще одну літеру гей; це рівень кефіли (подвоєння), як відомо з теми печери Махпела, яка є останньою літерою гей Імені Бан тощо.

והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה

Суть цього стане зрозумілою, якщо спершу пояснити питання споживання їжі. Адже головне в їжі полягає в тому, що з неї утворюється

חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דתלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו'.

жир і кров; а «кров — це душа» і життєва сила людини, адже печінка отримує кров із їжі й надсилає її до серця та мозку, бо «у світі є три правителі: печінка, серце й мозок» тощо.

3 ועיי' מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועיי' מתחזק לבו ומוחו כעבודת ה' שבלבו בהתלהבו' כרשפי אש שנעשה בכח האכילה שכלא אכילה הי' [היה] מתחלש כו'.

I завдяки цьому їжа підноситься, адже з неї утворюються серце й мозок людини; завдяки цьому її серце й мозок зміцнюються для служіння Б-гови: серце служить із запалом, подібним до спалахів вогню, який виникає завдяки силі їжі, бо без їжі людина слабшала б тощо.

וגם מוחו נעשה חזק להתבונן בגדולת ה' כו' וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם.

Мозок також зміцнюється, щоб поглядати велич Б-га тощо. У цьому й полягає біруп (очищення): з їжі постає людина.

אך כ"ז [כל זה] הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי' המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. אז תתענג על הוי"ה.

Але все це відбувається в будні. На Шабат же відокремлення (борер) заборонене; натомість споживання їжі має вищий характер — це притягнення згори: «I називатимеш Шабат насолодою»; «Тоді ти насолодишся Ім'ям Б-га (Гавая)».

כי הנה כתיב אחור וקדם צרתני אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשב"כ [בשבירת הכלים]

Адже написано: «Позаду й попереду Ти сформував мене»: «позаду» [тобто останнім] — у порядку творіння тощо; бо щодо їжі такої, якою вона є внизу, під час її спуску крізь розбиття посудин,

הנה האדם הוא בבחי' קדם שהמאכל הוא מתברר ע"י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] אלא שאח"כ וימלך וימת.

людина перебуває в положенні «попереду», адже їжа очищується завдяки людині; але у своєму корені згори вона походить зі світу Тору — «до того, як зацарював якийсь цар над синами Ізраїлю», — а згодом: «він зацарював і помер».

4 וימת וימלך כו'. אך מ"מ נראה ששרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המח"י [המחיה] את האדם.

«I помер, i запанував» тощо. Проте все ж очевидно, що її корінь вищий за людину, адже саме їжа дає людині життя.

והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי' אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל

Людина отримує життєву силу від їжі, бо в творінні вона перебуває в положенні «позаду» [останньою] тощо. А в Шабат, коли світи підносяться, підноситься й їжа

כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע"י י"ב לחמים כו' וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב' אכילות הא' הוא לשובע נפשו.

такою, якою вона є у своєму корені, і від неї згори вниз передається життєва сила до душі через дванадцять хлібів тощо. У цьому й полягає зміст слів: «Праведник їсть, щоб наситити свою душу», адже є два види споживання: перший — «щоб наситити свою душу»,

5 והב' הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו' היינו

А друге — «та утроба нечестивих матиме нестачу». «Щоб наситити свою душу» — це життєва сила (хают) душі, що приходить згори. «А утроба нечестивих» тощо означає

כי רשעים הם החיצונים וע"י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה

що «нечестиві» — це зовнішні сили, і завдяки їжі [те, що вони утримують,] очищується від них: «Він поглинув багатство й вивергне його». Адаже в кожній їжі є потяг, що є коренем облонок (кліпи);

וע"י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע"י חיוק הלב ומוח בעבודת ה' וע"י לוקח ממנו החיות שבזלעו"ז [שבזה לעומת זה] וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל.

і коли їжа засвоюється тілом людини й стає кров'ю, що надходить до серця й мозку, вона перетворюється на добро, на святість, завдяки зміцненню серця й мозку у служінні Б-гу. Завдяки цьому з протилежної сторони забирається життєва сила, що перебуває в ній; і це — «а утроба нечестивих матиме нестачу»: їй бракує життєвої сили, яку вона поглинула. «Б-г вижене його з його утроби».

6 והנה האכילה שבחול שהיא בבחי' כירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבת"כ [בשכירת הכלים] שאין בו כירור.

А споживання їжі в будні, яке є процесом очищення, має на меті, щоб «черево нечестивих було порожнім». Але споживання їжі в Шабат — це притягнення згори, «щоб наситити його душу», завдяки їжі такій, якою вона є у своєму корені нагорі, до того, як вона впала під час розбиття посудин, де немає очищення.

7 וכמ"ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע"י כירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים ובני מעיים כו' וזהו הכירור

І як сказано в Зога'рі: «гній ваших Шабатів» — так не сказано. Адаже те, що відбувається знизу вгору через відокремлення, як у будні, містить «гній» — відходи: найкращу [частину] спрямовують до серця й мозку, а відходи спускаються вниз, у нутроші та кишківник, і т. д.; і це є відокремленням.

אבל בשבת שהוא נעשה מלמעלה למטה אין בו פסולת כלל כי הפסולת הוא מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] ולמטה נעשה טו"ר [טוב ורע] בכל הבחי' ע"י אכילת אדה"ר [אדם הראשון] מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע]

Але в Шабат, коли це відбувається згори вниз, у цьому зовсім немає відходів; адже відходи походять від Дерева пізнання добра і зла, а в нижніх світах добро і зло з'явилися на кожному рівні через те, що Адам їв від Дерева пізнання добра і зла.

וגם בכל אדם יש תערובת טו"ר [טוב ורע] כו' רק שאינו שוה בכל נפש יש שטוב שלו מרובה כו'

Також у кожній людині є змішання добра і зла, і т. д., але воно неоднакове в кожній душі: в одних добра частка більша, і т. д.,

וכן יש שטוב שלו הוא בבחי' זו כו' אבל בשבת אז תתענג על ה' למעלה מעה"ד [מעץ הדעת] ולא יגורך רע כלל.

а в інших добро перебуває на такому-то рівні, і т. д. Але в Шабат «тоді матимеш насолоду в Імені Б-га (Гавая)» — вище за Дерево пізнання, і «зло зовсім не перебуватиме поруч із Тобою».

רק ביו"ט [ביום טוב] כתיב פרש חגיכם לפי שביו"ט [שביום טוב] יש בו קצת כירור שהרי הותרה בו מלאכת אוכל נפש כאפיה וכישול כו'

Лише про свята написано: «гній ваших свят», бо у свято є певне відокремлення, адже тоді дозволено працю, пов'язану з приготуванням їжі, наприклад випікання та варіння, і т. д.,

ואינו אסור רק קצירה וזריעה וחרישה כו' ולפי שהותרו קצת מלאכות באוכל נפש יש בו כירור ושייך פסולת והתקון הוא למחדי למסכני.

а заборонено лише жнива, сівбу й оранку, і т. д. Оскільки деякі види праці з приготування їжі дозволені, у свято відбувається відокремлення, тож є й відходи. А виправлення полягає в тому, щоб «звеселяти бідних».

כי שעת שמחה היא לשמח את הכל וכמ"ש ושמחת בחגך אתה והלוי והגר כו' לפי שהשמחה היא בחי' המתקת הדינין וצריך לשמח את כולם שיהיו כולם נכללים בבחי' שמחה.

Бо час радості — це час звеселяти всіх, як написано: «І радітимеш у своє свято — ти, левіт і чужинець», і т. д.; адже радість — це рівень пом'якшення суворих судів, і треба звеселити всіх, щоб усі включилися в рівень радості.

8 וכוונדע ממי שהוא בשעת שמחה שאז רוצה שיהיו כולם שמחים שבזה נמתק הדין מאחר שמשוה את כולם.

Як відомо про людину, яка перебуває в час радості: тоді вона хоче, щоб усі раділи; і цим підсолоджується суд, адже вона зрівнює всіх.

אבל מאן דלא יהיב למסכני כו' אין הדין נמתק ונשאר הפרש ולכן העונש הוא מדה כנגד מדה שנותנין לו הפרש כי הוא גרם שישאר פסולת הפרש בעבור שלא המתיק הדין.

Але [у випадку] «того, хто не дає бідним» тощо, суд не підсолоджується, і «гній» залишається. Тому покарання — міра за міру: йому дають «гній», бо він спричинив, що залишилися відходи — «гній», оскільки не підсолодив суд.

וזהו ביו"ט [ביום טוב] אבל בשבת אע"ג [אף על גב] דלא יהיב למסכני אין עונשו רב כי בשבת אין פרש כלל לפי שהוא רק בחי' המשכה שמלמעלה דלא יגורך רע כלל.

І це стосується свята. Але в Шабат, навіть якщо людина не дає бідним, її покарання не є суворим, бо в Шабат узагалі немає «гною», оскільки це лише рівень продовження згори вниз: «зло зовсім не перебуватиме з Тобою».

9 והנה המשכה זו היא בבי' בחי' כפילא וקלישא. פי' קלישא היא המשכת יודי"ן ווי"ן שמי"ד נעשה וי"ו שהי"ד עצמה נמשכה ונעשית וי"ו.

Тепер це притягнення вниз відбувається у двох аспектах: кефіла (подвійна) і келиша (тонка). Пояснення: келиша — це протягування йудів і вавів, адже з йуд утворюється вав: сам йуд протягується і стає вавом.

כי לפי שהי"ד הוא בחי' צמצום לכן יכול להיות ממנה המשכה בבחי' וי"ו מן הי"ד עצמה אבל הה' שהיא התפשטות אורך ורוחב.

Адже оскільки йуд є рівнем (бхіною) скорочення (цимцум), то з нього може відбуватися притягнення у формі вав — із самого йуд. Але гей, яка є поширенням у довжину й ширину:

10 ואין התפשטוי [התפשטות] אורך ורוחב שלמעלה יכולה להתגלות למטה כמו שהוא למעלה בבחי' אורך ורוחב עד אין קץ כו' אלא ההמשכה היא בבחי' ה' אחרת למטה והיא בחי' המילוי של ה'

Розгортання в довжину й ширину, що є згори, не може відкритися внизу таким, яким воно є згори, — як довжина й ширина без кінця тощо; натомість низведення відбувається у формі іншої літери гей внизу, і це — рівень (бхіна) наповнення літери гей,

דהיינו כח הה' שהי' [שהיה] בהעלם למעלה. כי לעולם המילוי הוא מה שבהעלם ומה שבהעלם למעלה יצא מההעלם אל הגילוי למטה.

тобто сила літери гей, що була прихована згори. Адже наповненням завжди є те, що перебуває в прихованому стані; а те, що було приховане згори, вийшло зі стану прихованості й відкрилося внизу.

11 והיינו בחי' כפילי' שהיא בחי' מילוי' ההי"ן כנודע מענין המכפלה. אך כ"ז [כל זה] הוא שאנו מקבלים ההשפעה ע"י י"ב לחמים בזמן הזה

I це — рівень кефіли (подвоєння), тобто рівень наповнення літер гей, як відомо з теми Махпели. Але все це [так є] тоді, коли ми отримуємо потік впливу через дванадцять хлібів у нинішній час;

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] יגלה לן טעמיה דבתריסר נהמי כו' ואזי לא יהיה בחי' כפילא כו' רק הה' עצמה שלמעלה יהי' [יהיה] לה גילוי למטה ג"כ ע"י כי יגלה לן טעמיה כו' וכמ"ש ביום ההוא יהיה כו':

але в майбутньому «Він відкриє нам причини дванадцяти хлібів» тощо, і тоді не буде рівня кефіли тощо; натомість сама гей, що перебуває нагорі, відкриється також унизу завдяки тому, що «Він відкриє нам її причини» тощо; як написано: «Того дня [Гавая] буде [Єдиним]» тощо.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою IIII (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayei-sarah/1/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок